

Názov predmetu	PREVENTÍVNE LEKÁRSTVO
Časový rozsah výučby	0/1 hodina týždenne, spolu 17 hodín
Ročník	prvý
Kód a názov študijného odboru	5361 N praktická sestra
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

Charakteristika predmetu

Predmet preventívne lekárstvo na SZŠ v rámci štátneho vzdelávacieho programu ako súčasť odbornej zložky vzdelávania, vhodne vybranými poznatkami z mikrobiológie, alergológie, epidemiológie, sociálnej hygieny, prevencie sociálnych a civilizačných chorôb, hygiény životného prostredia, preventívneho pracovného lekárstva, hygieny výživy, hygiény detí a mládeže a ochrany pred ionizujúcim žiareniom poskytuje žiakom ucelený systém prevencie. Poznanie významu prevencie umožňuje žiakom tvorivým myšlením a konaním správne aplikovať poznatky v praxi. Predmet poskytuje základy pre ďalšie odborné predmety.

Ciele predmetu

Cieľom vyučovania preventívneho lekárstva je osvojenie si kľúčových kompetencií prostredníctvom obsahu učiva predmetu. Pochopiť a naučiť sa logicky vysvetliť jednotu organizmu v zdraví a chorobe. Uvedomiť si potrebu svojej aktívnej účasti na tvorbe a ochrane životného prostredia, svojho zdravia a zdravia spoločnosti. Spájať poznatky získané štúdiom predmetu s poznatkami nadobudnutými v iných odborných predmetoch a využiť ich vo svojom ďalšom štúdiu a v povolani.

Prehľad výchovných a vzdelávacích stratégii:

Vo vyučovacom predmete preventívne lekárstvo využívame pre utváranie a rozvíjanie nasledujúcich kľúčových kompetencií výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré žiakom umožňujú:

- a) **Spôsobilosti konáť samostatne v spoločenskom a pracovnom živote**
 - porovnať formálne a neformálne pravidlá, zákonitosti, predpisy, sociálne normy, morálne zásady, vlastné a celospoločenské očakávania v systéme, v ktorom existuje,
 - zdôvodňovať svoje argumenty, riešenia, potreby, práva, povinnosti a konanie.
- b) **Spôsobilosť interaktívne používať vedomosti, informačné a komunikačné technológie, komunikovať v materinskom a cudzom jazyku**
 - identifikovať, vyhľadávať, triediť a spracovať rôzne informácie a informačné zdroje,
 - posudzovať viero hodnosť rôznych informačných zdrojov,
 - kriticky hodnotiť získané informácie,
 - pracovať s rôznymi pokročilejšími informačnými a komunikačnými technológiami.
- c) **Schopnosť pracovať v rôznorodých skupinách**
 - prejaviť empatiu a sebareflexiu,
 - pozitívne motivovať seba a druhých,
 - prispievať k vytváraniu ústretových medziľudských vzťahov, predchádzať osobným konfliktom, nepodliehať predsudkom a stereotypom v prístupe k druhým.

Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania:

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy práce
Preventívne lekárstvo – úvod	Výklad Reprodukívna – riadený rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou
Mikrobiológia	Informačno receptíva - výklad Reprodukívna - riadený rozhovor Výskumná metóda	Frontálna výučba Individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou
Epidemiológia a imunológia	Heuristická – rozhovor, riešenie úloh Diskusia	Frontálna výučba Individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou
Hygiena životného prostredia	Inscenačné metódy -metóda hrania rolí – role play Diskusia	Frontálna výučba Individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou
Preventívne pracovné lekárstvo	Motivačný výklad Brainstorming Čo bolo v novinách	Frontálna výučba Individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou
Hygiena výživy	Sokratovský rozhovor Analýza prípadov Diskusia	Frontálna výučba Individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou
Hygiena detí a mládeže	Vysvetľovanie Výskumná metóda Rozhovor	Frontálna výučba Individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou
Prevencia sociálnych a civilizačných ochorení	Stratégia učenia a myslenia EUR Práca s knihou a textom Diskusia	Frontálna výučba Individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou
Poškodenia ionizujúcim žiareniám	Vysvetľovanie Odborný film	Frontálna výučba Skupinová práca žiakov

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje (internet, knižnica)
Preventívne lekárstvo - úvod	Rovný, I. a kol.: <i>Preventívne lekárstvo</i> . Osveta. Martin, 1995, s. 273, ISBN 80-217-0574-4	Dataprojektor PC Tabuľa	Odborná literatúra	internet knižnica
Mikrobiológia	Rovný, I. a kol.: <i>Preventívne lekárstvo</i> . Osveta. Martin, 1995, s. 273, ISBN 80-217-0574-4	Dataprojektor PC Tabuľa	Ochranné pomôcky Odborná literatúra	internet knižnica
Epidemiológia a imunológia	Rovný, I. a kol.: <i>Preventívne lekárstvo</i> . Osveta. Martin, 1995, s. 273, ISBN 80-217-0574-4	Dataprojektor PC Tabuľa	Ochranné pomôcky Anatomické obrazy	internet knižnica
Hygiena životného prostredia	Rovný, I. a kol.: <i>Preventívne lekárstvo</i> . Osveta. Martin, 1995, s. 273, ISBN 80-217-0574-4	PC Tabuľa Dataprojektor	Anatomické obrazy Odborná literatúra	internet knižnica
Preventívne pracovné lekárstvo	Rovný, I. a kol.: <i>Preventívne lekárstvo</i> . Osveta. Martin, 1995, s. 273, ISBN 80-217-0574-4	PC Tabuľa Dataprojektor	Očkovací kalendár Odborná literatúra	internet knižnica
Hygiena výživy	Rovný, I. a kol.: <i>Preventívne lekárstvo</i> . Osveta. Martin, 1995, s. 273, ISBN 80-217-0574-4	PC Tabuľa Dataprojektor	Anatomické obrazy Odborná literatúra	internet knižnica
Hygiena detí a mládeže	Rovný, I. a kol.: <i>Preventívne lekárstvo</i> . Osveta. Martin, 1995, s. 273, ISBN 80-217-0574-4	PC Tabuľa Dataprojektor	Anatomické obrazy Pomôcky na hygienu	internet
Prevencia sociálnych a civilizačných chorôb	Rovný, I. a kol.: <i>Preventívne lekárstvo</i> . Osveta. Martin, 1995, s. 273, ISBN 80-217-0574-4	PC Tabuľa Dataprojektor	Odborný film	internet knižnica
Poškodenie ionizujúcim žiareniám	Rovný, I. a kol.: <i>Preventívne lekárstvo</i> . Osveta. Martin, 1995, s. 273, ISBN 80-217-0574-4	PC Tabuľa Dataprojektor	Odborná literatúra	internet knižnica

ROČNÍK: PRVÝ

ROZPIS UČIVA PREDMETU: PREVENTÍVNE LEKÁRSTVO				0/1 HODINA TÝŽDENNE, SPOLU 17 HODÍN		
Názov tematického celku vrátane tém	Hodiny	Medzipredmetové vzťahy	Očakávané vzdelávacie výstupy	Kritéria hodnotenia vzdelávacích výstupov	Metódy hodnotenia	Prostriedky hodnotenia
Preventívne lekárstvo – úvod	1		Žiak má:	Žiak:		
Charakteristika preventívneho lekárstva		Biológia Ročník: prvý Zdravie a klinika chorôb Ročník: prvý Anatómia a fyziológia Ročník: prvý	<ul style="list-style-type: none"> • Vysvetliť ciele preventívneho lekárstva. • Opísť odbory Úradov verejného zdravotníctva, Úradov práce a úlohy štátnej správy. • Vysvetliť pojem prevencia. • Vysvetliť rozdiel medzi pojmom rizikový faktor a príčina. • Zdôvodniť význam výskumov zameraných na zdravie populácie. 	<ul style="list-style-type: none"> • Vysvetľuje ciele preventívneho lekárstva. • Opisuje odbory Úradov verejného zdravotníctva, Úradov práce a úlohy štátnej správy. • Vysvetľuje pojem prevencia. • Vysvetľuje rozdiel medzi pojmom rizikový faktor a príčina. • Zdôvodňuje význam výskumov zameraných na zdravie populácie. 	Ústne skúšanie	Ústne odpovede
Mikrobiológia	2		Žiak má:	Žiak:		
Mikrobiológia – náplň, rozdelenie Mikroorganizmus – druhy, vlastnosti Fyziológia mikroorganizmov Patogenita, virulencia		Anatómia a fyziológia Ročník: prvý	<ul style="list-style-type: none"> • Charakterizovať odbor mikrobiológia. • Popísť druhy a vlastnosti mikroorganizmov. • Charakterizovať životné prejavy rastu a rozmnožovanie mikroorganizmov. • Vysvetliť pojmy patogenita, virulencia. 	<ul style="list-style-type: none"> • Charakterizuje odbor mikrobiológia. • Popisuje druhy a vlastnosti mikroorganizmov. • Charakterizuje životné prejavy rastu a rozmnožovanie mikroorganizmov. • Vysvetľuje pojmy patogenita, virulencia. 	Ústne skúšanie Písomné skúšanie	Ústne odpovede Didaktický test

Ochrana života a zdravia – prierezová téma						
Epidemiológia a imunológia	2		Žiak má:	Žiak:		
Charakteristika epidemiológie Infekcia – formy, štádiá Proces šírenia a prenos nákazy Vnímavosť a odolnosť Protiepidemické opatrenia Infekčné choroby Základné pojmy, imunita, imunitné mechanizmy, antigény a protílátky Základy alergológie Imunizácia - aktívna, pasívna Očkovanie - účinnosť, kontraindikácia		Anatómia a fyziológia Ročník: prvý Enviromentálna výchova Prostredie a zdravie Ošetrovateľstvo/ Ošetrovateľské techniky Ročník: prvý	<ul style="list-style-type: none"> • Charakterizovať odbor, jeho história, predmet skúmania a metódy práce. • Popísť proces nákazy, jej formy, štádiá a následky. • Vysvetliť spôsoby, podmienky, pôvodcov, rezervoáre šírenia nákazy a jej prenosu. • Charakterizovať vnímavosť, odolnosť, popísat formy šírenia nákazy. • Popísat preventívne, profylaktické a represívne protiepidemické opatrenia. • Vysvetliť pojem infekčná choroba a rozdelenie podľa spôsobu a miesta vniknutia mikroorganizmov do tela. • Charakterizovať základné pojmy v imunológii. • Charakterizovať imunizáciu a spôsoby realizácie imunizačného programu. 	<ul style="list-style-type: none"> • Charakterizuje odbor, jeho história, predmet skúmania a metódy práce. • Popisuje proces nákazy, jej formy, štádiá a následky. • Vysvetľuje spôsoby, podmienky, pôvodcov, rezervoáre šírenia nákazy a jej prenosu. • Charakterizuje vnímavosť, odolnosť, opisuje formy šírenia nákazy. • Popisuje preventívne, profylaktické a represívne protiepidemické opatrenia. • Vysvetľuje pojem infekčná choroba a rozdelenie podľa spôsobu a miesta vniknutia mikroorganizmov do tela. • Charakterizuje základné pojmy v imunológii. • Charakterizuje imunizáciu a spôsoby realizácie imunizačného programu. • Opisuje účinnosť očkovania - trvalú alebo dočasné imunitu a určuje kontraindikácie imunizácie. 	Písomné skúšanie Ústne skúšanie Ústne frontálne skúšanie	Didaktický test Ústne odpovede

			<ul style="list-style-type: none"> • Opísať účinnosť očkovania - trvalú alebo dočasné imunitu určiť kontraindikácie imunizácie. • Popísť a vysvetliť základy alergológie. • Vysvetliť pojmy antigén a protilátky. • Charakterizovať význam protilátok. 	<ul style="list-style-type: none"> • Opisuje a vysvetľuje základy alergológie. • Vysvetľuje pojmy antigén a protilátky. • Charakterizuje význam protilátok. 		
Hygiena životného prostredia	2		Žiak má:	Žiak:		
Životné prostredie a zdravie Hygiena ovzdušia Hygiena pôdy Hygiena vody		Anatómia a fyziológia Ročník: prvý Zdravie a klinika chorôb Ročník: prvý Enviromentálna výchova Prostredie a zdravie Ochrana prírody a zdravia Prírodné zdroje, ich využívanie, ochrana	<ul style="list-style-type: none"> • Charakterizovať vytváranie krajiny s vyváženými prírodnými a civilizačnými podmienkami života. • Opísať náplň práce verejných zdravotníkov v oblasti hygieny životného prostredia. • Vysvetliť rozdiel medzi ekologiou a environmentálnym zdravím. • Opísať príčiny a následky znečisťovania ovzdušia, pôdy a vody - vznik smogu, kyslých dažďov a ich škodlivé účinky. 	<ul style="list-style-type: none"> • Charakterizuje vytváranie krajiny s vyváženými prírodnými a civilizačnými podmienkami života. • Opisuje náplň práce verejných zdravotníkov v oblasti hygieny životného prostredia. • Vysvetľuje rozdiel medzi ekologiou a environmentálnym zdravím. • Opisuje príčiny a následky znečisťovania ovzdušia, pôdy a vody - vznik smogu, kyslých dažďov a ich škodlivé účinky. 	Písomné skúšanie Ústne skúšanie Ústne frontálne skúšanie	Didaktický test Ústne odpovede
Preventívne pracovné lekárstvo	2		Žiak má:	Žiak:		
Zásady ochrany zdravia		Anatómia a fyziológia Ročník: prvý	<ul style="list-style-type: none"> • Vymenovať zásady ochrany zdravia. 	<ul style="list-style-type: none"> • Vymenúva zásady ochrany zdravia. 	Písomné skúšanie Ústne skúšanie	Didaktický test Ústna odpoved'

Charakteristika preventívneho pracovného lekárstva a metódy práce Riziková práca Choroby z povolania Pracovný úraz		Zdravie a klinika chorôb Ročník: prvý	<ul style="list-style-type: none"> Definovať pojmy riziková práca, choroba z povolania a pracovný úraz. Vysvetliť faktory a následky pôsobenia škodlivých faktorov, profesionálne poškodenia zdravia. Vymenovať a popísat jednotlivé preventívne opatrenia poškodenia zdravia pri práci. 	<ul style="list-style-type: none"> Definuje pojmy riziková práca, choroba z povolania a pracovný úraz. Vysvetľuje faktory a následky pôsobenia škodlivých faktorov - profesionálne poškodenia zdravia. Vymenúva a popisuje jednotlivé preventívne opatrenia poškodenia zdravia pri práci. 		
Hygiena výživy	2		Žiak má:	Žiak:		
Racionálna výživa Podmienky pre prácu s požívatinami Požiadavky na pre-vádzku zariadení spo-ločného stravovania Nákazy a otravy z požívatín		Zdravie a klinika chorôb Ročník: prvý Ošetrovateľstvo/ Ošetrovateľské techniky Ročník: prvý	<ul style="list-style-type: none"> Charakterizovať racionálnu výživu. Vyslovíť názor na súčasné trendy spracovania potravy a nápojov (farbivá, geneticky modifikované potraviny, spôsoby úpravy jedla). Vymenovať a zdôvodniť podmienky pre prácu s požívatinami. Vysvetliť pojem alimentárne ochorenia, prvotné a druhotné infikovanie požívatín. Vysvetliť vznik toxínov v požívatinách, zamorenie jedmi a otravy. Popísat najčastejšie alimentárne ochorenia a ich príznaky. 	<ul style="list-style-type: none"> Charakterizuje racionálnu výživu. Vyslovuje názor na súčasné trendy spracovania potravy a nápojov (farbivá, geneticky modifikované potraviny, spôsoby úpravy jedla). Vymenúva a zdôvodňuje podmienky pre prácu s požívatinami. Vysvetľuje pojem alimentárne ochorenia, prvotné a druhotné infikovanie požívatín. Vysvetľuje vznik toxínov v požívatinách, zamorenie jedmi a otravy. Opisuje najčastejšie alimentárne ochorenia a ich príznaky. 	Ústne skúšanie	Ústna odpoveď

Hygienu detí a mládeže	2		Žiak má:	Žiak má:		
Hygienu detí a mládeže Hygienu prevádzky zariadení pre deti a mládež		Zdravie a klinika chorôb Ročník: prvý Enviromentálna výchova Prostredie a zdravie Psychológia a pedagogika a profesijná komunikácia Ročník: prvý	<ul style="list-style-type: none"> Popísat vývoj a zdravie detí a mládeže vo vzťahu k životným a pracovným podmienkam. Zdôvodniť význam pohybovej aktivity detí a mládeže. Riziká pri práci s počítačom. Charakterizovať osobitosti prevádzky, predškolských zariadení a škôl, vplyv učiteľov a rodičov. 	<ul style="list-style-type: none"> Opisuje vývoj a zdravie detí a mládeže vo vzťahu k životným a pracovným podmienkam. Zdôvodňuje význam pohybovej aktivity detí a mládeže. Opisuje riziká pri práci s počítačom. Charakterizuje osobitosti prevádzky, predškolských zariadení a škôl, vplyv učiteľov a rodičov. 	Písomné skúšanie	Didaktický test
Prevencia sociálnych, civilizačných ochorení	2		Žiak má:	Žiak:		
Sociálna hygienu, ochorenia, sociálne lekárstvo Základy psychickej hygieny Prevencia závislostí Prevencia civilizačných ochorení		Zdravie a klinika chorôb Ročník: prvý Enviromentálna výchova Prostredie a zdravie	<ul style="list-style-type: none"> Vysvetliť pojem sociálna hygienna a psychická hygienna. Vymenovať typy závislostí. Opísť spôsoby prevencie závislostí. Vysvetliť príčiny vzniku civilizačných ochorení a zásady prevencie. 	<ul style="list-style-type: none"> Vysvetľuje pojem sociálna hygienna a psychická hygienna. Vymenúva typy závislostí. Opisuje spôsoby prevencie závislostí. Vysvetľuje príčiny vzniku civilizačných ochorení a zásady prevencie. 	Ústne skúšanie	Ústna odpoveď
Poškodenia ionizujúcim žiareniom	2		Žiak má:	Žiak:		
Ionizujúce žiarenie, druhy, účinky a zásady ochrany pred ožiareniom		Zdravie a klinika chorôb Ročník: prvý	<ul style="list-style-type: none"> Popísť druhy ionizujúceho žiarenia a účinky. Vysvetliť účinky jednotlivých druhov žiarenia na organizmus. 	<ul style="list-style-type: none"> Opisuje druhy ionizujúceho žiarenia a účinky. Vysvetľuje účinky jednotlivých druhov žiarenia na organizmus. 	Ústne skúšanie Písomné skúšanie	Ústna odpoveď Didaktický test

Opakovanie učiva za 2.polrok		Enviromentálna vý-chova Dlhodobé programy za-merané na zvyšovanie ekologickej vedomia ľudí	<ul style="list-style-type: none"> • Opísat' spôsob ochrany pred ionizujúcim žiareniom. • Vysvetliť význam dodržiavania jednotlivých zásad pri prevádzke pracovísk so zdrojmi ionizujúceho žiarenia. 	<ul style="list-style-type: none"> • Opisuje spôsob ochrany pred ionizujúcim žiareniom. • Vysvetľuje význam dodržiavania jednotlivých zásad pri prevádzke pracovísk so zdrojmi ionizujúceho žiarenia. 		
---------------------------------	--	--	--	---	--	--